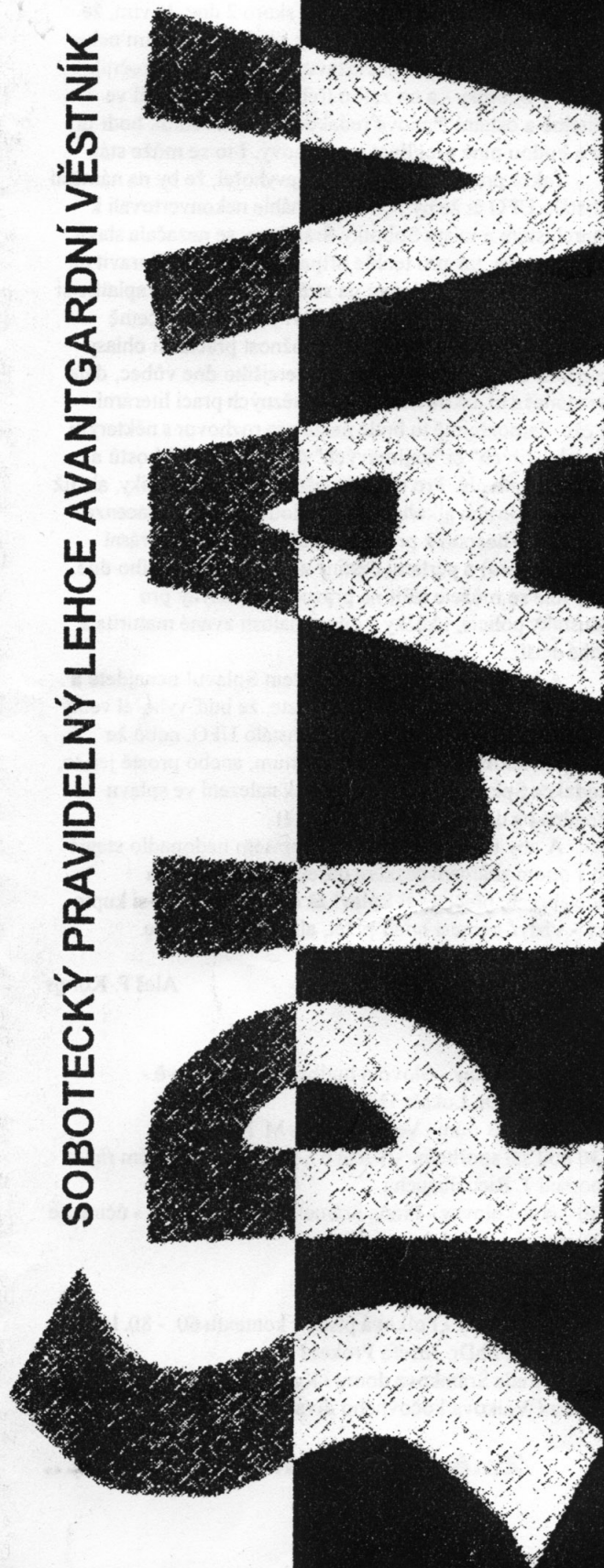

NEDĚLE

04 - 07 - 1999

Č. 1

SOBOTECKÝ PRAVIDELNÝ LEHCE AVANTGARDNÍ VĚSTNÍK

Splav!

Tenhle úvodník píš v pátek kolem půlnoci v příjemném chládku sklepního bytu. Mezi tím, než jej dokončím, a tím, než si jej vy přečtete, uplynou skoro 2 dny. Já vím, že není nic staršího než včerejší noviny, ale bohužel s tím nelze nic moc dělat. V duchu si představuji, jak začíná 43. ročník Šrámkovy Sobotky - a on zatím třeba vyhoří velký sál ve spořitelně a ostatní členové redakce tenhle úvodník hodí do koše a budou mne proklínat a psát nový. I to se může stát.

Takže pro případ, že by sál nevyhořel, že by na náměstí nepřistálo UFO či že by bohemisté náhle nekonvertovali k monarchistům a místo Sobotky Šrámkovy se nezačala slavit Humprechtova, tak pro tenhle případ vás musím připravit na to, co se budete moci dočíst na stránkách vašeho (zaplatíte si za něj, tak bude váš) časopisu Splav! Každý den včetně státních svátků(!) byste měli mít možnost přečíst si ohlasy včerejšího dne festivalu a možná včerejšího dne vůbec, dále se seznámit s ukázkou z některé z vítězných prací literární soutěže. Samozřejmě tu bude místo pro rozhovor s některým ze "zasloužilých" či "zajímavých" či "zábavných" hostů a účastníků festivalu. Pro ty, kteří ještě nejsou alkoholiky, ale již vstoupili do kruhu alkoholofilů, budou připraveny recenze soboteckých hospod a pro ukrácení chvíle také Literární koutek (nahoru) s perlami češtiny a literatury všedního dne. Mimo jiné se můžete těšit na pravopisné pokyny pro příslušníky policie, ukázky z dílny znalosti zvané maturita a mnohé další...

A když všechno tohle ve vašem Splavu! nenajdete a nenajdete tam ani nic jiného, pak vězte, že buď vyhořel velký sál spořitelny, nebo že na náměstí přistálo UFO, nebo že bohemisté konvertovali k monarchistům, anebo prostě jen to, že redakce Splavu! zkolabovala a je k nalezení ve splavu (případně na dně místního koupaliště).

A aby to s vaším/naším časopisem nedopadlo stejně jako v onom známém českém pořekadle o vydrách a kandelábrech, přečtete si Splav! až do konce a zítra si kupte nový - vždyť nemusí hned pršet, alespoň když kape.

Aleš F. Korejs

pátek 9. července

- 9.00 sál spořitelny - Slovo o hudbě, hudba o slově - přednáška Dr. Lukáše Hurníka
- 17.00 Šrámkův dům - Večer poezie s M. Nýdrovou
- 19.30 hod sál spořitelny - Verše o Sobotecku a Českém ráji v podání J. Riedelbaucha
- 21.30 sál sokolovny - Fráňa Šrámek: Dvě království - účinkuje Turnovské divadelní studio

sobota 10. července

- 9.00 sál spořitelny - Folková píseň v kontextu 60. - 80. let - přednáška PhDr. Josefa Prokeše
- 14.00 zahrada Šrámkova domu - Kopretinka, pohádka v podání Válcova kočovného divadla

Změna programu vyhrazena...

Program 43.ročníku Šrámkovy Sobotky

neděle 4. července

- 9.00 sál spořitelny - zahájení 43. Šrámkovy Sobotky, úvodní slovo, vyhlášení výsledků literární soutěže Šrámkovy Sobotky
- 11.30 u kostela - odhalení pamětní desky pátera Vetešníka
- 13.30 Poetické odpoledne - Sobotecká prostranství - zahájení u Šolcova statku
- 16.30 chrám sv. Máří Magdaleny v Sobotce - koncert pěveckého sdružení Cantus Jaroměř
- 19.30 sál sokolovny - J. Voskovec - J. Werich Caesar, účinkuje soubor J. K. Tyl z Hořic v Podkrkonoší

pondělí 5. července

- 9.00 sál spořitelny - Soulad a spor slova a hudby (libreta) - přednáška prof. PhDr. Alexandra Sticha, Csc.
- 11.00 sál zdravotnického střediska - vernisáž výstavy malíře Jiřího Mádlu
- 14.00 sál spořitelny - "Jedni a ti druzí" - koláž z veršů a textů J. Prevérta - Dětské divadelní studio Praha pod vedením M. Pospíšilové
- 19.30 sál spořitelny - "Máchova Nocturna" účinkuje Alfréd Strejček

úterý 6. července

- Celodenní výlety účastníků festivalu
- 19.30 sál spořitelny - Mydlibába a ty druhé, účinkuje Luba Skořepová
- 22.00 sál sokolovny - Mistr Petr Pleticha, starofrancouzská fraška, Spolek ochotníků - Závěsné divadlo Jičín

středa 7. července

- 9.00 sál spořitelny - přednáška Mgr. Milana Dvořáka, Jany Martinové a dalších předních rusistů - o překladech Eugena Oněgina
- 11.00 sál spořitelny prezentace nakladatelství Romeo Jiří Josek
- 19.30 sál spořitelny - večer věnovaný 200. výročí narození A. S. Puškina, Eugen Oněgin (čtení z nového překladu), Mgr. Milan Dvořák

čtvrtek 8. července

- 9.00 sál spořitelny - přednáška prof. PhDr. Miroslava Červenky - Takzvaná hudebnost verše
- 11.00 sál spořitelny - prezentace nakladatelství Fortuna - beseda s Jiřím Žáčkem
- 13.00 zahrada Šrámkova domu - Stanislava Emmerlingová - Tvůrčí čtení a psaní
- 19.30 sál spořitelny - Večer pedagogických a filosofických fakult, v druhé části parodie na DO RE MI

Výsledky literární soutěže Sránkovy Sobotky

Poezie:

1. Kateřina Rudčenkova
2. Jan Hlůžek
3. Robert Janás a Jiří Šantrůček
(blahopřejeme)

Próza:

1. František Šístek
2. Milena Svobodová
3. Markéta Vagenknechtová a Denisa Vostrá
(gratulujeme)

Kateřina Rudčenkova
(12.4. 1976)

Ludwig

(Vzdáleně inspirováno postavou Ludwiga ze hry Ritter, Dene, Voss rakouského dramatika Thomase Bernharda, Praha 1998)

I. Vím kde

Vím, čím se zachvívají listy
vím, odkud se bere strach a odkud vzlyk
znám to tiché místo mezi stromy

Tam kde se nejvíc cítí opuštěný
i jen pták co vysoko se nebem mihne
tam kde se voda zakalí i za jasného dne

tam žijí. Zvířecí a němý
zvířený touhou po čemkoli
neb já jsem všechno, co je prázdné

Neb já jsem bolest
rána plná krve
ze které pije den, jenž nemá přijít

II. Hřích

Jest jedna plocha v světě
na které všechno umírá
po té jde on,
a na jiné se svíjí čekající,
po té zas já jdu, sama.

Musí být někde tady ve tmě
plocha lámaného skla
co temně probleskuje do ticha
na které vine se
co touží k sobě Inout.

Tam kde tma se jenom hmatá
a také šeptá snad
tam jdou spolu ti
co navzájem si donedávna
byli zapovězeni.

Tam kde je tma se jenom hmatá
Tam za oponou dějí se
strašné přehluboké hřích.

Libor Vacek
Dagmar Daňková
Hana Březinová
Stanislava Suchanová
Lucie Klárová
Dagmar Kreslová
Pavla Hajičková

Pavel Chalupa
Tereza Ješátková
Eva Müllerová
Marta Pilařová
Marcela Krejslová
J. Schánilová

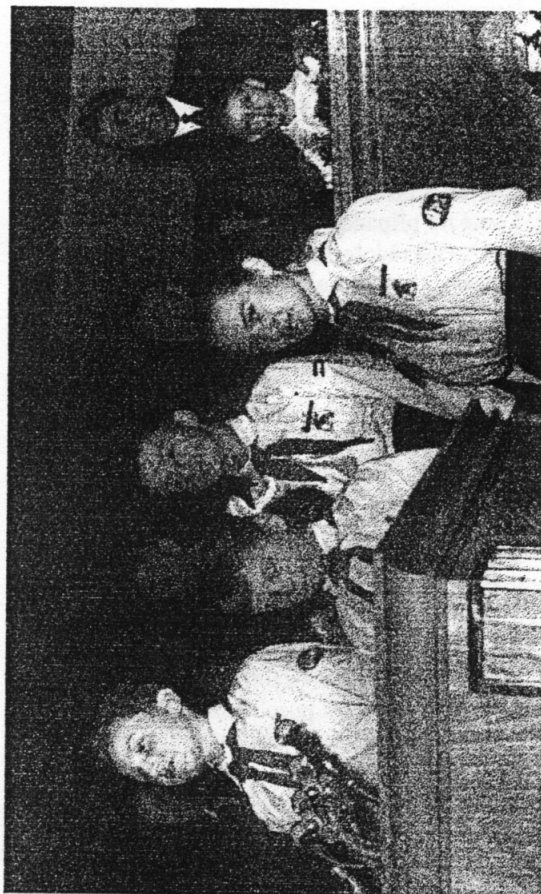
Aleš Vrzák
Alena Scheynostová
Eva Jíchová
Aleš Kubík
Markéta Pišková
Jana Machalíková

Recitátorské semináře rozdělovník lidských zdrojů

Ema Zámečnicková
Jana Fialová
Zuzana Ježková
Radim Šip
Lenka Sedláčková
Markéta Matoušková
Petr Dytrt

Hana Kofránková
Martina Pokorná
Jan Zitka
Martina Hrubá
Jiří Šrámek
Jaroslava Pilátová
Radovan Plášek

Poslední dílnou je hudební seminář Jiřího Š. Svěráka, v němž se budou zhudebňovat verše českých básníků.

Quiz: poznáte recitátorku na tomto obrázku?

Sobotka začala Hymnou

sál sokolovny - 03.07.1999

HYMNA, představení Žižkovského divadla „Studio Jára“

Studio Jára svým názvem připomíná slavného Cimrmana, ale setkáme se tu pouze s tímto jeho křestním jménem. O Cimrmana jinak nejde. Jako by se o něm nesmělo mluvit. Studio je jakousi odnoží Divadla Jára Cimrmana, "trucpodnikem" Ladislava Smoljaka. Obklopil se zde kulisáky a amatéry, kteří mu, jak se zmiňuje ve stanovách Studia, vyvěšených ve foyeru Žižkovského divadla Jára Cimrmana, nesmějí do ničeho mluvit. Smoljak je zde jedinou autoritou a představení tak docela zákonitě vyvolává dojem, že mezi venkovské ochotníky přijel slavný umělec. Můžeme uvažovat o tom, zda by nebylo lepší, kdyby Smoljak tento poloprofesionální soubor pouze vedl a nevystupoval v něm. Můžeme si klást otázku, zda ho k vystupování vede touha "zahrát si", nebo nepřiměřená skromnost, díky níž si neuvědomuje rozdíl mezi sebou a svými partnery. Těm Smoljakova přítomnost na jevišti evidentně škodí. Ve srovnání s jeho autoritou se naprosto vytrácí spontaneita, která bývá hlavní hybnou silou neprofesionálních a poloprofesionálních divadel.

Večer bohužel působí jako recitál Ladislava Smoljaka, kterému ostatní poslušně sekundují. Struktura celého představení zachovává formu dobře známou z Cimrmanovských her. Krátkému dramatickému kusu předchází v první polovině seminář. Cimrmanovské večery jsou osobitou fiktivní reinterpretací české historie, do níž se nesmazatelně zapisuje jméno Jára Cimrmana. Divadelní hra Hymna je reinterpretací literárního textu Tylovy Fidlovačky. Seminářovou část vyplňuje příspěvek o historii této hry a přednáška o hymnách. Trochu nevkusné mi připadají narážky na česko-slovenskou otázku, mezi něž patří rádoby vtípné tvrzení o domluvě Slováků s Hitlerem, která je motivovaná touhou Slováků po samostatné hymně, nebo zmínka o návratu Slováků pod "starou dobrou československou firmu". Bylo by však nespravedlivé domnívat se, že bezzubý Smoljakův útok na "nevědění" Slováků měl za cíl jen pobavit. Osudy česko-slovenských vztahů patrně opravdu leží autorovi na srdci, o čemž se můžeme přesvědčit v jeho nové hře Malý říjen.

Představení je nesourodé. Chybí tu spojovací prvek Cimrmana, který by geniálně propojil seminářovou a dramatickou část. Seminář před Hymnou je skutečnou, nikoli fiktivní přednáškou. Hra je však fiktivním příběhem o vzniku české hymny. Text hry je vlastně variací původního Tylova textu, variací na téma česko-německého vlastenectví. V takto okleštěném prostoru je obtížné vytvořit představení, které by bylo hravé a lehké. Představení působí těžkopádně, humor je příliš chtěný, zpěvy falešné a o hereckých výkonech nemůže být řeč, protože nejde o postavy, ale o typizované figury. Celková atmosféra, kterou publikum vytvořilo v sále místní sokolovny, naprosto přesně odpovídala charakteru pseudovlasteneckého večírku. Představení se tedy neminulo účinkem. O poznání těžší situaci má v pražském působišti, Žižkovském divadle Jára Cimrmana, kde je vnímáno jako horší, méně kvalitní odnož Cimrmanů. Smoljak je dobrý žák velkého učitele Cimrmana, proč bychom po něm měli za každou cenu chtít něco nového?

Slavnostní zahájení

Dnes v 09.00 středoevropského času proběhne (proběhlo) slavnostní zahájení Šrámkovy Sobotky v sálu spojitelný. Jako již tradičně budou (byli) řečníci odměňování velice chutnými koláči s motivy Humprechtu, a jako obvykle tak bude (bylo) učiněno v nepřímé úměře k délce jejich projevu. S napětím je (byl) očekáván příjezd pana poslance Kučery, který se nakonec dostavil / nedostavil (nehodící se škrtněte). Dalším z četných čestných hostů bude (byl) pan profesor Ilja Hurník, je (byl) očekáván náměstek ministra kultury pan Ilja Racek a možná se časem objeví i bohatýr, chudých ochránce a Rusi zachránce - Ilja Muromec.

Rytmická mapa Sobotecka

Součástí zahajovacího rituálu je také „rytmická mapa Sobotecka“ pod taktovkou pana Jiřího Šlupky Svěráka. Zde jsou texty, verše z básní Fráni Šrámka, které bude zdivočelý dav po skupinkách rytmičky recitovat, ba i zpívat:

Hluboce zašum, stromová harfo [Sobotecký hřbitov]

1: Přicházejí, odcházejí [Sobotka]

2: Byl dobrý pán, byl moudrý pán,
pan Humprecht Černín z Chudenic [Humprecht]

3: Roubenka, či to oblé jméno je [Roubenka]

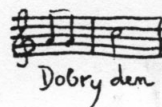
4: Tam v Sobotce na náměstí pruští* koně z kašny pili [Měsíc na náměstí]

5: Snad v Libošovicích přec pannu mám [Libošovice]

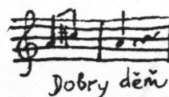
Ilja Hurník: Dětství ve Slezku

(úryvek)

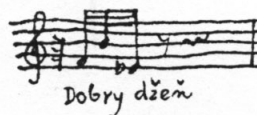
Jak se jede z Poruby k Vřesině, změní se kouř z kominů v bílá oblaka, utichne i poslední hlomoz, rozezní se ticho, jež ani vláček nezruší, a ještě něco se rozezní, slezská řeč. Ve Svinově se říkalo

v Porubě

a ve Vřesině

Čím větší bylo ticho, tím zvuknější, prudší řeč, tím rozečkanější její melodika a razantnější její rytmus. Vřesákům letí řeč od úst jako vystřelovaná, samé krátké slabiky a mezi slovy a větami rozvřené pauzy. Nelze dlouho vystřelovat takto krátké slabiky, proto se věty smrskávají do hesel, slovních ražeb. Má-li se dát na sdělení důraz, nelze větu tak zhuštěnou rozvádět, lze ji jen opakovat, nanejvýš nazpět v obráceném slovosledu. A ty věty se zaryjí do paměti a žijí, citovány po generace, a s nimi i památka na toho, kdo je vyslovil.

* sledujte příští číslo!

Fráňa Šrámek Splav

Trápím se, trápím, myslím si,
kde bych tě nejraděj potkal.
Ulice střídám, parky a nábřeží,
bojím se krásných lží.
Bojím se lesa. V poledním lese
kdo miluje, srdce své neunes.
Na můj práh kdyby jsi vstoupila,
snad bys mne tím zabila.
Chtěl bych tě potkati v lukách.
V lukách je vlání
na všechny strany, pokorné odevzdání.
V lukách je nejprostší života stůl,
rozlomíš chleba, podáš ženě půl,
chléb voní zemi, bezpečný úsměv svítí,
až k pláči je prostý věneček z lučního kvítí,
a oblaka jdou, přeběhlo světlo, přeběhl stín,
muž má touhou rozséváče,
žena má úrodný klín...
Chtěl bych tě potkati v lukách. Šel bych ti vstříc.
A až bys mi odešla, ach, zvečera již,
bys na mne nemyslela víc,
jen na prosebný a děkovný můj hlas,
jako bych jen splavem byl,
který v lukách krásně zpívat slyšel...

**vaše redakce
Splav!**

Toto číslo jsme pro vás sepsali za strašlivých muk.

Vaše případné návrhy, ohlasy, nadávky a připomínky či vlastní příspěvky samozřejmě vřele uvítáme, zanechte je prosím buď na Šolcově statku ve spárech některého z tamních obyvatel, nebo nám je doručte přímo (dětská knihovna).